

o/e
18. 05. 2016

**POMORSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
INSPEKCJI HANDLOWEJ W GDAŃSKU**

ul. Konopnickiej 4, 80-240 Gdańsk
tel/fax (58) 341-08-77,
<http://www.ihgd.pl>, e-mail: sekretariat@ihgd.pl

Słupsk, dnia 18 maja 2016 r.

Nr akt kontroli: DS.ŻN.8361.11.2016.JB.AgS(AgS)

**„SPOŁEM” Powszechna Spółdzielnia
Spożywców w Słupska
ul. Starzyńskiego 6-7
76-200 Słupsk**

DECYZJA Nr DS.ŻN.D.15.2016.AgS

Na podstawie art. 40a ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 678 ze zm.), art. 104 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 23) oraz § 4 pkt 1 Zarządzenia nr PO.110.13.2013 Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku z dnia 14 maja 2013r. w sprawie upoważnienia pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu do podejmowania, wydawania oraz podpisywania decyzji, postanowień, dokumentów i korespondencji w imieniu Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku,

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku

Reprezentowany przez Panią Joannę Zielińską – p.o. Dyrektora Delegatury w Słupsku Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku – leg. nr 000071, upoważnienie nr PO.057.11.2016.PH., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego,

wymierza

„Społem” Powszechnej Spółdzielni Spożywców z siedzibą przy ul. Starzyńskiego 6-7, 76-200 Słupsk zwanej dalej „stroną” postępowania lub „kontrolowanym” – **karę pieniężną w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset złotych)** w związku z wprowadzeniem do obrotu 1 partii *Naturalnego oleju rzepakowego nierafinowanego tłoczonego na zimno* a’500 ml w ilości 7 sztuk na wartość 40,53 zł, produkcji: J. A. W. Łącz S.C, nieodpowiadającego jakości handlowej w zakresie oznakowania określonego w przepisach o jakości handlowej z uwagi na:

- a) **brak oznaczenia wartości procentowej dziennego zalecanego spożycia Witaminy A i K**, podanych dla 100g lub 100 ml produktu, co stanowiło naruszenie przepisów art. 6 ust. 5 lit. a dyrektywy Rady nr 90/496/EWG z dnia 24.09.1990 r w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych (Dz. U. L 276 z 6.10.1990),
- b) **oświadczenie żywieniowe: „Bogate źródło Witaminy A”, sugerujące znaczącą zawartość Witaminy A w produkcie**, podczas gdy faktycznie, zgodnie z deklaracją producenta na etykiecie, produkt zawiera jej znikomą ilość, co stanowiło naruszenie przepisów art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dn. 20.12.2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz. U. L 404 z 30.12.2006; sprostowanie: Dz. U. L 12 z 18.01.2007, s. 3 ze zm.)

Powyższe stwierdzono podczas kontroli przeprowadzonej w dniach 18 – 22 stycznia 2016 roku w Sklepie PSS „Społem” nr 4 należącym do Strony postępowania.

Uzasadnienie

W dniach 18 – 22 stycznia 2016 r. inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku, Delegatura w Słupsku, działając na podstawie Upoważnienia Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku DS.ŻN.057.11.2016.JZ z dnia 18 stycznia 2016 r., podstawa prawna kontroli: art. 3 ust. 1 - 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. L 165 z 30.04.2004 r., s. 1; sprostowanie: Dz. U. L 191 z 28.05.2004, s.1 ze zm.); art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 6 oraz art. 3 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity Dz. U. Nr 151 z 2014 r., poz. 148 ze zm.) przeprowadzili kontrolę w Sklepie PSS „Społem” nr 4 przy ul. Starzyńskiego 6-7, 76-200 Słupsk, należącym do „SPOŁEM” Powszechna Spółdzielnia Spożywców z siedzibą w Słupsku przy ul. Starzyńskiego 6-7.

Przedmiotem kontroli była ocena jakości i prawidłowości oznakowania nierafinowanych olejów roślinnych oraz oliwy z oliwek.

W toku kontroli stwierdzono wprowadzenie do obrotu 1 partii *Naturalnego oleju rzepakowego nierafinowanego tłoczonego na zimno* a’500 ml w ilości 7 sztuk, na wartość 40,53 zł, produkcji: J. A. W. Łącz S.C. – nieodpowiadającego jakości handlowej określonej w przepisach:

- art. 6 ust. 5 lit. a dyrektywy Rady nr 90/496/EWG z dnia 24.09.1990 r w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych (Dz. U. L 276 z 6.10.1990), z uwagi na brak oznaczenia wartości procentowej dziennego zalecanego spożycia Witaminy A i K podanych dla 100g lub 100 ml produktu,
- art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dn. 20.12.2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz. U. L 404 z 30.12.2006; sprostowanie: Dz. U. L 12 z 18.01.2007, s. 3 ze zm.) z uwagi na oświadczenie

żywnościowe: „Bogate źródło Witaminy A”, sugerujące znaczącą zawartość Witaminy A w produkcie, podczas gdy faktycznie, zgodnie z deklaracją producenta na etykiecie, produkt zawierał jej znikomą ilość.

Ustalenia z kontroli zostały udokumentowane w protokole kontroli – numer akt: DS.ŻN.8361.11.2016.JB.AgS.

Przedstawiony stan faktyczny i prawny dał podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej, zgodnie z dyspozycją art. 40 a ust. 1 pkt. 3 cyt. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych w związku z wprowadzeniem przez stronę postępowania do obrotu 1 partii *Naturalnego oleju rzepakowego nierafinowanego tłoczonego na zimno* a’500 ml o wartości 40,53 zł nieodpowiadającego pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej.

Pismem z dnia 20 kwietnia 2016 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zawiadomił stronę o wszczęciu ww. postępowania administracyjnego.

Ponadto w piśmie tym poinformowano, że na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267), stronie przysługuje prawo do czynnego udziału w toku postępowania, tj. do zapoznania się z aktami sprawy oraz składania wyjaśnień i wniosków dowodowych. Dnia 29.04.2016r pełnomocnik strony p. Barbara Boratyńska zapoznała się z aktami sprawy.

Pismem z dnia 20 kwietnia 2016r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zwrócił się do przedsiębiorcy o wyliczenie i przesłanie informacji o wielkości osiągniętych obrotów i przychodów w 2015 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, celem uwzględnienia wszystkich okoliczności branych pod uwagę przy wymierzaniu kary pieniężnej. Pismo w tej sprawie wpłynęło na adres Delegatury w Słupsku w dniu 11.05.2016 r.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego powołującego europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz.U. L 31 z 1.2.2002 s.1 ze zm.), każdy z podmiotów działający na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla jego działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Powyższy obowiązek został powtórzony w art. 8 ust. 2 i 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. *w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004* (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18 z późn. zm.) – podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są

spełnione. Z ust. 2 tego artykułu wynika, że podmiot odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Takim podmiotem działającym na rynku jest strona postępowania, której działalność odpowiada definicji obrotu.

Pojęcie „obrotu” – zgodnie z art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych – oznacza czynności w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia nr 178/2002 tj. *„wprowadzenie na rynek” oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania.*

W myśl art. 8 ust. 1 cytowanego rozporządzenia nr 178/2002 – prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością.

Jak wynika z przepisu art. 3 pkt 5 cyt. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych – jakość handlowa oznacza cechy artykułu rolno – spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Ustawa o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych cyt. wyżej stanowi w art. 4 ust. 1, że *„wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta”.*

Zgodnie z brzmieniem art. 40 a ust. 1 pkt. 3 cyt. wyżej ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych *„kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno –spożywczych do obrotu nie niższej jednak niż 500 zł.”*

Przyjęte przez ustawodawcę brzmienie wyżej cytowanego artykułu wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu nieodpowiadające jakości handlowej artykuły rolno-spożywcze, podlega karze przewidzianej w tym przepisie. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów jest przesłanką nałożenia stosownej kary (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 04.08.2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest fakt wprowadzenia do obrotu produktów niewłaściwej jakości handlowej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 07.05.2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10).

Kary zastosowane w przypadku naruszenia prawa żywnościowego, zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 roku *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. U.L 31 z 01.02.2002 r. s. 1 z późn. zm.) powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku, ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 40 a ust. 5 cyt. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych uwzględnił przede wszystkim: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno – spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu uzyskanych w 2015 r., a także wartość zakwestionowanej partii oleju.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku dokonując oceny stopnia szkodliwości czynu uznał, że ujawnione uchybienia miały charakter naruszeń istotnych z punktu widzenia interesów konsumenta. Celem prawa żywnościowego jest między innymi zapewnienie ochrony interesów konsumentów poprzez zagwarantowanie im prawa do pełnej i rzetelnej informacji o nabywanym produkcie.

Strona będąc przedsiębiorcą działającym na detalicznym rynku artykułów rolno – spożywczych powinna sobie zdawać sprawę z ciężących na niej obowiązkach dotyczących wprowadzania do obrotu artykułów zgodnych z obowiązującym prawem i powinna zadbać, aby ich wykonanie było rzetelne i odpowiadało normom ustawowym (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19.03.2010 r. sygn. akt. VI SA/Wa91/10). Wskazać należy, że niewiedza czy niezawiniona pomyłka nie zwalnia strony z tej odpowiedzialności. Bardzo często składniki produktu i ich ilość są najważniejszym elementem oznakowania, mającym wpływ na wybór środka spożywczego dokonywanego przez konsumentów.

Nieprawidłowe oznakowanie przedmiotowego oleju, wprowadzało konsumenta w błąd, który będąc przekonany, że kupuje produkt relatywnie lepszej jakości zdrowotnej, nabywał w rzeczywistości produkt bardzo podobny do innych artykułów dostępnych na rynku.

Jest to pierwszy przypadek stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w ww. zakresie u kontrolowanego przedsiębiorcy.

Według oświadczenia strony liczba zatrudnionych pracowników oraz wielkość obrotu wskazują, że przedsiębiorcę można zaliczyć do średnich przedsiębiorców określonych w art. 105 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku uznał, że kara pieniężna w minimalnej ustawowej wysokości tj.: 500,00 zł wymierzona przedsiębiorcy będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były wyłącznie artykuły odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Ponadto spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, przede wszystkim z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia rzetelnej informacji o składnikach oferowanego do sprzedaży produktu.

Mając powyższe na uwadze Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 40 a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych karę pieniężną stanowiącą dochód budżetu państwa, Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Społem” z siedzibą 76-200 Słupsk, ul. Starzyńskiego 6-7, powinna wpłacić na **rachunek bankowy**

Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku

NBP o/Gdańsk nr 03 1010 1140 0069 6922 3100 0000

lub w kasie Inspektoratu, w Gdańsku, ul. M. Konopnickiej 4 codziennie w dni robocze w godzinach 7:15 – 15:15 w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna. Kara niezapłacona w terminie staje się zaległością podatkową w rozumieniu art. 51 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz.613, z późn. zm.), od której naliczane są odsetki za zwłokę zgodnie z art. 53 § 1 Ordynacji podatkowej.

Pouczenie:

1. Zgodnie z art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kpa stronie postępowania służy odwołanie od niniejszej decyzji do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Pl. Powstańców Warszawy 1, 00 -950 Warszawa. Odwołanie należy wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku, ul. M. Konopnickiej 4, 80 – 240 Gdańsk.
2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji (art.130 § 2 Kpa.).
3. Zgodnie z art. 40a ust.8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 678 ze zm.) w zakresie nieuregulowanym w ustawie, do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29.08.1997r Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613, z późn. zm).

Z up. POMORSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA INSPEKCJI HANDLOWEJ

Joanna Zielińska
Joanna Zielińska
p.o. Dyrektora Delegatury w Słupsku

.....
(podpis osoby upoważnionej do wydania decyzji)

Otrzymują:

1. PSS „Społem” ul. Starzyńskiego 6-7 w Słupsku
2. Wydział Budżetowo-Administracyjny WI IH w Gdańsku
3. a/a